

DESPRÉS D'UN ANY DE COVID, ÀMBITS A TRANSFORMAR AMB ELS FONTS EUROPEUS

Han transcorregut dotze mesos des que va començar a expandir-se la pandèmia de la COVID-19. Tant a escala de país com europea i global, les seves conseqüències són devastadores. S'han destruït vides, salut, economia i ocupacions; el teixit social s'ha empobrit. Els sacrificis imposats a la ciutadania, conseqüència de les restriccions de moviments i els confinaments totals, comarcals i perimetrals, han paralitzat sectors econòmics, empreses, indústries i comerços. Han proliferat incompliments d'obligacions i s'han originat impagaments. Les activitats culturals i artístiques s'han reduït fins al límit. El tancament de fronteres ha suspès el turisme. La desigualtat social s'ha fet més palesa; les persones vulnerables han estat especialment castigades i la pèrdua de salut s'ha fet manifesta en els majors i en els qui arrosseguen una salut precària.

Els poders públics, a tots els nivells, han adoptat mesures restrictives de drets, mesures sanitàries i de caràcter social, econòmic, administratiu, d'habitatge entre altres, fent servir tècniques i instruments normatius d'excepció. Aquest no és el lloc ni el moment per a formular judicis positius o negatius sobre la idoneïtat de les mesures. Però sí que cal remarcar que les ajudes, indirectes i directes a les persones i a les empreses, sigui com sigui la naturalesa d'aquestes, sovint no han esdevingut eficaces per tardanes i insuficients; s'ha exigint tal número de requisits per a la seva obtenció que han desbordat la capacitat d'atenció en les oficines administratives i han col·lapsat els canals electrònics existents, posant de relleu l'escassa digitalització de les Administracions. Fins a l'accés a l'ingrés mínim vital s'està dilatant més de l'acceptable. El procés de vacunació iniciat ha posat de relleu que la falta d'inversió en recerca ens fa dependents de tercers països en la cerca del principal remei contra la pandèmia.

El Consell Assessor d'Infraestructures de Catalunya se sent legitimat per a emetre opinió en qualsevol circumstància i matèria donada la seva condició d'entitat immersa en la societat civil catalana. En la confiança que l'impuls a la recerca, a la digitalització, a la professionalització i a la formació, redundarà en la millora de les condicions de vida, tant de la joventut com dels més vulnerables, i en benefici de l'ocupació, de les empreses i de tot el sector econòmic, es reafirma en la declaració que va emetre al juny de 2020, i entén que l'oportunitat dels **Fons Europeus** ofereix una possibilitat única l'assignació de la qual, distribució i control ha d'efectuar-se d'una **manera eficient**, secundant-se en la **col·laboració públic-privada**. En conseqüència, estima que ha d'alertar als poders públics amb la següent

DECLARACIÓ

1. La ciutadania és conscient que la inversió en **recerca** millora les condicions de vida i de la necessitat d'invertir en R+D+i. Invertir en recerca és responsabilitat pública i privada. La inversió és precisa perquè la societat sigui capaç de desembolicar-se sense dependre per complet de factors externs. Els poders públics han promoure la inversió pública i privada en recerca perquè aconseguixi nivells equivalents a la mitjana europea, o, com a mínim, el 2% del PIB.

2. S'ha posat de manifest igualment durant la crisi sanitària que **l'educació**, la formació, el procés i la forma d'aprenentatge de la joventut a tots els nivells, subjecta a diferents fonts d'ordenació, ha originat insatisfacció generalitzada i fracàs escolar. No produeix resultats efectius un sistema educatiu sense la consolidació de models estables, no erràtics ni canviables segons els diferents períodes electorals. La titularitat de les competències sobre ensenyament, a qualsevol dels seus nivells, no pot exercir-se en detriment d'aquells als qui ha de beneficiar. El model d'educació no presencial que s'ha imposat durant la crisi sanitària exigeix inversió i infraestructures digitals de manera que no s'incrementi la desigualtat en el dret a l'educació i a la formació. Així mateix, és imprescindible reordenar la formació professional cap a un model útil, pràctic i eficient per a joves i per a empreses.
3. Els poders públics haurien de proveir, en coordinació amb altres organitzacions, “**infraestructures digitals socials**”, a aquest efecte que, en temps de crisis i d'emergències sanitàries, es faciliti la capacitat d'atendre les necessitats mínimes de protecció de les persones vulnerables, de famílies, de persones dependents, de necessitat d'habitatge.
4. Els poders públics han d'intervenir activament en els processos de **reequilibri del territori**, localització i deslocalització de persones al llarg del país. Les concentracions poblacionals han de deixar passo a la progressiva desconcentració territorial, de manera que la redistribució cap a zones despoblades s'efectuï de manera eficient creant nuclis poblacionals autònoms, evitant, en la mesura del possible, que s'originin majors costos ambientals en trànsits, circulació, i transport entre altres. Cal evitar els espais territorials *buidats*.
5. L'evident i urgent necessitat d'habitatges no permet ja experiments ni assajos legislatius; exigeix intervencions i activitat administrativa i privada juntament amb inversió pública d'emergència. Els poders públics han de coordinar esforços per a posar a la disposició de la ciutadania **habitatge assequible**, social, en règim de **lloguer** preferentment, usant totes les tècniques jurídiques que permeti l'ordenament vigent d'habitatge i urbanístic o, si fos necessari, amb modificacions d'urgència.
6. No s'ha exclòs que la crisi de la COVID-19 pugui estar relacionada amb el canvi climàtic. S'estan originant perjudicis ecològics greus derivats del **canvi climàtic**. Els poders públics han d'emprendre mesures concretes i definitives contra l'escalfament global. Són solidàriament responsables de l'omissió i la dilació en l'adopció de mesures correctores. La descarbonització de l'economia requereix l'acceleració de la transició energètica, fomentant les energies renovables amb tecnologies provades, incloent els sistemes d'emmagatzematge i regulant marcs jurídics estables per a la inversió de la iniciativa privada. Reconeixent els avantatges que ha ofert la globalització, cal promoure el manteniment d'un cert nivell d'autonomia que preservi la capacitat de fer front a episodis com l'actual. La seguretat alimentària ha de ser prioritària.
7. La crisi de la COVID-19 ha posat a prova a tot el Dret, i ha evidenciat la falta d'una **normativa d'emergències de salut pública**, que sigui instrument eficaç per a establir les diferents mesures essencials (quarantena, aïllament, estratègia de vacunació, assegurament del proveïment...) en la lluita contra les epidèmies, que redundi en un apoderament de les autoritats sanitàries i que prevegi una modulació del seu impacte sobre el lliure exercici dels drets fonamentals. Per a això és imprescindible la coordinació des de les Institucions Europees.

8. No s'ha fet completament efectiva l'obligació imposada per les normes sobre el procediment d'implantar una **Administració electrònica, interconnectada i transparent**. Les Administracions, a qualsevol nivell, han de fer efectiu el dret dels ciutadans, ja reconegut per la legislació, a comunicar-se amb elles per mitjans electrònics i a adoptar les mesures necessàries per a quan existeix impossibilitat d'ús correcte de mitjans electrònics; a disposar canals d'accés apropiats; a reconèixer els documents electrònics que han estat ja signats per altres òrgans administratius d'acord amb el principi d'interoperabilitat; i, en general, a la vàlida *circulació* i transmissió dels documents electrònics. Tots els procediments administratius han d'adequar-se a la digitalització. És imprescindible dotar al territori de les infraestructures digitals necessàries per a evitar *forats digitals* que incrementen les desigualtats entre la ciutadania.
9. No hi ha transformació digital sense **simplificació de processos**, resultant clau també la necessitat d'una gestió més àgil, eficient i innovadora, que ens permeti transitar cap a una transformació digital real i efectiva.

Barcelona a 29 de març de 2021

Entitats fundadores

Entitats col.laboradores

